

Петрова Н.О.

*доктор філософії зі спеціальності 081 «Право»,
доцент кафедри міжнародних відносин Сумського
національного аграрного університету*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Аграрний сектор економіки України, особливо органічне виробництво постає перед численними викликами, що зумовлені насамперед війною, її жахливими наслідками загрози світовій та вітчизняній продовольчій безпеці.

Слід відмітити попередні успіхи правового регулювання сфери органічного виробництва продукції в Україні, що полягало у здійсненні гармонізації українського законодавства з правилами Європейського Союзу (далі - ЄС). Зокрема, прийняття Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» від 10 липня 2018 року № 2496-VIII [1] та інших нормативно-правових актів, протекціоністська державна політика, попит на органічну продукцію в країнах ЄС сприяли активному розвитку даної сфери. Високий показник - четверте місце України з експорту органічної продукції переважно до країн Європи, на ринок яких у 2020 році припадало 73% українського органічного експорту [2], що вказує на значні досягнення в організаційно-правовій сфері органічного виробництва.

Отримання Україною статусу кандидата на членство в ЄС поряд з активною євроінтеграцією та перспективою бути повноправним членом ЄС, обумовлює для України нові виклики щодо відповідності вітчизняного законодавства правилам ЄС. «Законодавством ЄС встановлені доволі чіткі вимоги як до виробників органічної сільськогосподарської продукції, порядку здійснення діяльності у цій сфері, так і конкретні заходи, спрямовані на її розвиток та підтримку суб'єктів господарювання, які забезпечують населення європейських країн такою продукцією» [3, с. 31]. Так, слід зазначити про те, що з 1 січня 2022 року в ЄС введено в дію новий Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2018/848 про органічне виробництво

й маркування органічних продуктів [4]. Він спрямований на перегляд та посилення правил Європейського Союзу (ЄС) щодо органічного виробництва та маркування органічних продуктів стосовно: системи управління; торгівельного режиму; правил виробництва. Таким чином, він має на меті: створити рівні умови для операторів; гармонізувати та спростити правила; підвищити довіру споживачів до органічних продуктів і органічного логотипу ЄС. Він гармонізує правила, що застосовуються до органічних операторів у країнах - членах ЄС і країнах, що не входять до ЄС [5], зокрема, України, тим самим передбачається обов'язкова відповідність вітчизняного законодавства правилам, що діють в ЄС.

Особливо актуальним вбачається на сьогодні державна підтримка виробників органічної сільськогосподарської продукції, на наш погляд, обсяг якої не є достатнім, враховуючи складні умови під час війни.

На сьогодні важливим є передбачення програм державної підтримки у сфері ведення органічного виробництва та регламентації порядку її надання. Наразі активно надається підтримка у вигляді Грантових програм: «Підтримка органічного сектору в Україні», ініційована об'єднанням «Органічна Ініціатива», відповідно до якої пріоритет надавався мікро, малим та середнім підприємствам та малим виробникам, площі яких розташовані на території Житомирської, Київської, Чернігівської, Харківської та Сумської областей, що були окуповані протягом перших місяців. Основна мета цього етапу – підтримка та збереження операторів органічного ринку: виробників органічних продуктів, переробників, виробників засобів захисту рослин [6].

Таким чином, спрямовуючись у напрямку тісної євроінтеграції, фокусуючись на забезпеченні продовольчої безпеки, необхідно приділити увагу питанням продовження гармонізації вітчизняного законодавства у сфері органічного виробництва, дослідивши положення законодавства ЄС, посилити державну підтримку операторів органічного ринку, визначити порядок використання коштів з державного бюджету для державної підтримки виробників органічної сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел:

1. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції: Закон

України від 10 липня 2018 року № 2496-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#Text>

2. Міністерство аграрної політики та продовольства України . URL: <https://minagro.gov.ua/napryamki/organichne-virobnictvo/organichne-virobnictvo-v-ukrayini>

3. Гафурова О.В., Марченко С.І. Правове регулювання державної підтримки органічного сільськогосподарського виробництва за законодавством України та ЄС. *Право. Людина. Довкілля. Law. Human. Environment.* vol. 10, № 4, 2019. с. 29-35.

4. Regulation (EU) 2018/848 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on organic production and labelling of organic products and repealing Council Regulation (EC) № 834/200. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32018R0848>

5. EU rules on producing and labelling organic products (from 2022) URL: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/eu-rules-on-producing-and-labelling-organic-products-from-2022.html>

6. Organicinfo. Грантова програма «Підтримка органічного сектору в Україні». URL: <https://organicinfo.ua/news/organic-support-1phase/>